

Vergaderjaar 2022–2023

## 36 200 IV

### **Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2023**

#### **Nr. 33**

#### **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 november 2022

Tijdens het Commissiedebat van 15 november 2022 over Sociaal domein en Bestuursakkoord BES is door uw Kamer aan de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering gevraagd op de hoogte te worden gebracht van de uitkomst van het gesprek dat de plaatsvervangend secretaris-generaal en de directeur Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN) van het Ministerie van VWS met een delegatie van het Bestuurscollege (BC) en de Eilandsraad van Saba zal hebben. Door middel van deze brief wil ik invulling geven aan deze toezegging.

Aanleiding voor het gesprek was de brief die het BC van Saba mij op 27 oktober 2022 heeft gestuurd. In deze brief, die door het BC ook naar uw Kamer is gestuurd, spreekt het BC haar zorgen uit over het functioneren van de programmadirectie ZJCN. Ik heb het BC op 15 november mijn antwoord gestuurd. Deze brief heb ik op verzoek van uw Kamer ook aan u gestuurd (Kamerstuk 36 200 IV, nr. 31)

Het gesprek met de delegatie van het BC en de Eilandsraad heeft 17 november plaatsgevonden. Tijdens het gesprek heeft de delegatie van Saba de inhoud van de brief van het BC nader toegelicht. Saba maakt zich vooral zorgen over het proces rond de medische uitzendingen en de toegangstijden die er zijn voor het verkrijgen van specialistische zorg. Dit verloopt naar de mening van Saba te traag en het leidt tot onrust onder de bevolking. Deze onrust heeft geleid tot de demonstratie van 26 oktober 2022. Door Saba is ook opgebracht dat de door ZJCN ingehuurde charters voor het patiëntenvervoer te klein zijn en dat de patiënten het in- en uitstappen als problematisch ervaren. Sommige patiënten voelen zich niet veilig in deze vliegtuigen. De delegatie van Saba gaf aan dat het de voorkeur heeft dat meer gebruik gemaakt gaat worden van de reguliere vluchten van Winair. Tenslotte gaf de delegatie van Saba aan dat hun brief

wellicht te scherp was geformuleerd, maar dat er bij VWS begrip moet zijn voor de groeiende onrust bij de bevolking over de medische uitzendingen.

In reactie is van de zijde van VWS aangegeven dat het ministerie zich realiseert dat er verbeteringen nodig zijn bij het proces rond de medische uitzendingen. Over noodzakelijke verbeteringen van dit proces zijn in mei met alle betrokken partijen (de ziekenhuizen op Saba, Sint Eustatius en Sint-Maarten en ZJCN) afspraken gemaakt. Een belangrijk onderdeel van deze afspraken vormt de «pilot directe medische verwijzingen» die afgelopen maandag 21 november 2022 van start is gegaan. Kern van deze pilot is dat de huisartsen van Saba en Statia voortaan zonder tussenkomst van de medische adviseurs van ZJCN patiënten kunnen verwijzen naar het Sint Maarten Medical Center (SMMC). De verwachting is dat met behulp van deze pilot het proces rond de medische uitzendingen versneld gaat worden. Naast deze pilot zijn er afspraken gemaakt over het verbeteren van de communicatie naar de patiënten toe; is het protocol van de Medevac verhelderd en zal de verwijsportefeuille worden geactualiseerd. VWS heeft tijdens het gesprek aangegeven dat het realiseren van deze afspraken tijd kost en dat alle betrokken partijen hard aan de slag zijn om dit mogelijk te maken. De delegatie van Saba begrijpt dat dit tijd kost en is het er mee eens dat deze afspraken kunnen leiden tot verbeteringen. Tegelijkertijd vraagt men aandacht van ZJCN voor het hier en nu en dat het van belang is dat resultaten snel zichtbaar zijn. Saba en VWS zijn het eens dat een betere communicatie, ook over eerder genoemde verbeteringen, noodzakelijk is. Ook zijn we het eens dat dit een verantwoordelijkheid is van alle betrokken partijen.

In reactie op de zorgen van Saba rond het patiëntenvervoer geeft VWS aan dat de betrouwbaarheid van dit vervoer voor VWS de eerste prioriteit is. De ervaringen met Winair in deze zijn de afgelopen jaren niet goed geweest. Hier waren in het verleden veel klachten over van patiënten en van het BC van Saba. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voert een verkenning uit naar een openbare dienstverlening voor luchtvervoer van passagiers naar Saba en Sint Eustatius. VWS zal bekijken in hoeverre (een deel van) het patiëntenvervoer hierbij kan aansluiten. Vooruitlopend hierop zal VWS de komende maanden kijken hoe meer patiënten met behulp van de reguliere vluchten van Winair vervoerd kunnen worden. Maar de inzet van de charters zal voor een deel van patiënten noodzakelijk blijven. De oplossing zal zitten in het bepalen van de juiste mix. Saba heeft aangegeven dit een goede aanpak te vinden.

Wat betreft de toegangstijden bij de ziekenhuizen voor specialistische zorg geeft VWS aan dit niet eenvoudig te kunnen oplossen, dat lukt ook in Europees Nederland niet. Met SMMC probeert ZJCN afspraken te maken over wat redelijke toegangstijden zijn (vergelijkbaar met de Nederlandse treeknormen). Saba waardeert deze aanpak en wijst nogmaals op het belang van goede communicatie richting de patiënt. VWS is het hier mee eens. Essentieel is de belangrijke rol die de artsen van de ziekenhuizen op Saba en Statia hierbij hebben. Zij hebben immers de dagelijkse contacten met de patiënten. ZJCN kan hier uiteraard bij helpen.

Het gesprek is constructief verlopen. Afsproken is dat VWS gaat kijken naar wat mogelijk is om Winair meer in te gaan zetten bij het patiëntenvervoer. Daarnaast zal de pilot van de vrije verwijzing zo snel mogelijk van start gaan en zal hier ook een monitoring en evaluatie op worden georganiseerd. Verder zal door alle betrokken partijen de communicatie moeten worden verbeterd.

Tenslotte ben ik voornemens in de derde week van december een bezoek te brengen aan Saba. Ik zal dan de voortgang van de verbeteringen bij de medische uitzendingen en het verbeteren van de communicatie met alle betrokkenen op Saba gaan bespreken.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
M. van Ooijen